

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Петко Стефанов Петков;*
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“;
Научна специалност: 2.2. История и археология (История на
България, Нова история на България XIX – XX век)

Относно: *конкурс за доцент по професионално направление 3.8.*
Икономика, научна специалност „Стопанска история“ в УНСС,
обнародван в Държавен вестник, бр. 69 от 16 август 2024 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на секция „Стопанска история“ в катедра „Политическа икономия“ на УНСС съгласно Решение на АС № 4/ 26.06.2024 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2939/ 15.10.2024 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Единствен кандидат в конкурса е д-р Християн Атанасов Атанасов, който от 2017 г. досега е доцент в специалност „Архивистика и документалистика“ към Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ).

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

От представените материали става ясно, че участникът в конкурса е изпълнил както националните минимални изисквания съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (чл. 26) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 1), така и количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС. От приложените справки се вижда, че са надхвърлени минималните прагове и броя на точките както в основните групи А, В, Г и

Д, така и тези според допълнителните изисквания за УНСС съгласно ЗРАСРБ (чл. 26, ал. 5) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 2-3), т.е. групи Ж, З, И, К - или общо 1878 точки.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

Доц. д-р Христиан Атанасов е утвърден преподавател. Общата му натовареност за периода от академичната 2010/11 година до 2023/24 г. е 4773 учебни часа, приравнени към упражнения. Натовареността му в Университета за национално и световно стопанство (УНСС) като хоноруван преподавател по „Стопанска история“ в катедра „Политическа икономика“ за същия период е 918 учебни часа, приравнени към упражнения, а тази в Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ) – лекции и упражнения – 3855 учебни часа, приравнени към упражнения. Д-р Хр. Атанасов се ползва с висок авторитет в професионалното направление, в което работи и преподава, и е напълно подготвен и отговаря на изискванията за академичната длъжност „доцент“ по обявения конкурс.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

След успешната защита на докторската си дисертация през 2007 г. д-р Христиан Атанасов насочва изследователските си усилия и интереси към различни проблеми на стопанската история от края на XVII до 20-те години на XX век: кредитно дело, състояние и развитие на еснафите и търговията, демографски проблеми. Част от публикациите му са посветени на социално-икономическата история на българските земи през XVIII и XIX век (№ 1, 2, 4, 5 от списъка с публикации). В научно обращение авторът въвежда различни нови архивни документи – за „сирашките каси“ (№ 6, 21, 29 от списъка с публикации), за покупката на османски държавни ценни книжа през 70-те години на XIX век (№ 12 от списъка с публикации), предложен е финансов анализ на османската конституция от 1876 г. Обяснен е начинът на ценообразуването на т.нар. нормирани или контролирани от държавата цени, което е важно за добиване на представа за икономическата конюнктура през периода и държавната политика в тази посока (№ 19 от списъка с публикации).

Няколко публикации, част от които са цитирани в българската и чуждестранната историопис, са свързани с първоначалното натрупване на капитала в българските земи, начина на формирането на цените, кредитните институции в българските земи през Възраждането (№ 1, 2, 5, 6, 7, 9, 20, 22, 24, 29 и 35 от списъка с публикации).

В областта на краезнанието и регионалната история авторът е публикувал голям брой данъчни, демографски и икономически данни за български селища през XVIII и XIX век – за Видин, Лозенград, Ловеч, Казанлък и др. (№ 1, 2, 25, 28, 30, 31, 32, 33 и 35 от списъка с публикации). Уточнени са названията на населени места във Видинско и в някои части на Западна Сърбия и е проучена етническата им принадлежност (№ 2 от списъка с публикации). Разчетени са имената на 218 селища в Северозападна България и Западна Сърбия и повечето от тях са локализирани. Уточнени са имената на немалък брой евреи, населявали Видин през 20-те години на XVIII век.

В сферата на архивистиката и документалистиката доц. д-р Христиан Атанасов е публикувал документални корпуси с османски източници за българската история през XVIII и XIX век. Аргументирано е представен българския етнически характер на големи части от Източна Сърбия, чието население през XVIII век е част от българския етнос (№ 2 от списъка с публикации). Данните от публикуваните два османски джизие регистъра са въведени в научно обръщение и са оценени от български и чуждестранни специалисти по ономастика, документалистика и краезнание. В научна употреба е включена значителна информация относно цени, монети, мерки и теглилки, които имат пряко отношение към българската история през XVII, XVIII и XIX век (№ 3, 19 и 20 от списъка с публикации). Представени са ползите от дигитализирането на архивните материали, използването на изкуствен интелект и различни интернет портали за архивна информация (№ 14, 15, 16, 17 и 18 от списъка с публикации).

Хр. Атанасов участва в конкурса и с монографията „Развитие на земеделското кредитиране в Дунавския вилает: „Общополезните“ каси през 60-те и 70-те години на XIX век. Второ издание. София: „Фабер“, 2024, 252 с., ISBN 978-619-00-1779-0“. В нея се разглежда формирането, развитието и основната дейност на първия държавен османски кредитен институт на Балканите – т.нар. „общополezni“ каси. Подробно са разгледани капиталите на тези институции, заемите и българското

участие в тях. Представен е пълен списък на лицата, участвали в администрирането и дейността на тези учреждения – българи и турци. Монографичният труд се базира на значителен брой публикувани и непубликувани османски документи, както и на материали от периодичния печат и спомени на съвременници. Монографията включва въведение, три глави и заключение. В първата глава са представени основните черти на османската икономика и по-специално на селското стопанство. Специално внимание е обърнато на кредита и кредитните институции в Османската империя. В тази глава се прави по-обща характеристика – административна, демографска и икономическа – на Дунавския вилает. Втората глава е посветена на създаването, функционирането и капиталите на „общополезните“ каси, на тяхното управление и администриране. Третата част на изследването е посветена на касата в Добрич и заемите на жителите в две от селищата в Добричката каза. Тук данните са извлечени или от непубликувани досега документи, или от статистически обработени публикувани извори. Изследването завършва със заключение, приложение, снимков материал на използвани документи и библиография. Монографията се фокусира единствено върху откритите „общополезни“ каси в Дунавския вилает. Известно, е че подобни кредитни институции се създават и в Одринския вилает и по други места на османската държава. Те обаче не са разглеждани, доколкото целта е да се направи детайлна разработка за по-малък ареал.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

Критичният преглед на публикациите, с които Хр. Атанасов участва в конкурса за доцент, показва, че той има значителни приноси в посочените по-горе научни и научно-приложни области, съществена част от които са признати и цитирани от други учени и изследователи.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно.

Основната ми препоръка към участника в конкурса за доцент д-р Христиан Атанасов е да продължи изследователската си работа, както и публикуването и популяризирането на малко известни и непознати исторически извори за българската история през XVIII и XIX век.

8. Заключение

Като имам предвид представените материали от участника в конкурса, както и високата оценка за неговата научноизследователска и преподавателска работа, считам че д-р Христиан Атанасов отговаря на нормативните разпоредби на Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за прилагането му, както и на вътрешната нормативна уредба на УНСС по отношение на изискванията за придобиване на академичната длъжност „доцент“. Убедено давам положителна оценка на кандидата и препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят избора на д-р Христиан Атанасов Атанасов за доцент по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Стопанска история“ в УНСС.

06.12.2024 г.

В. Търново

Подпис: .....

(проф. д-р Петко Ст. Петков)

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY (UNWE)

STATEMENT

From: *Prof. Petko Stefanov Petkov, Ph.D.*
Veliko Turnovo University "St. Cyril and St. Methodius",
Faculty of History
Scientific specialty: 2.2. History and archeology (History of Bulgaria,
Modern History of Bulgaria XIX - XX century)

Regarding: *Competition for Associate Professor in the professional field 3.8.*
Economics, scientific specialty "Economic History" at the UNWE, published in the
State Gazette, issue 69 of August 16, 2024.

1. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Economic History Section in the Political Economy Department of the UNWE in accordance with the Decision of the Academic Council No. 4/ 26.06.2024. I participate in the composition of the scientific jury for the competition in accordance with Order No. 2939/ 15.10.2024 of the Rector of the UNWE.

2. Brief information about the candidates in the competition

The only candidate in the competition is Dr. Hristiyan Atanasov Atanasov, who since 2017 has been an associate professor in the specialty "Archiving and Documentary Studies" at the University of Library Science and Information Technologies.

3. Fulfillment of the requirements for holding the academic position

From the submitted materials it is clear that the participant in the competition has fulfilled both the national minimum requirements according to the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Art. 2b) and the Regulations for its implementation (Art. 1a, par. 1), as well as the quantitative and qualitative requirements for holding the academic position of "associate professor" at the UNWE. The attached references show that the minimum thresholds and the

number of points have been exceeded both in the main groups A, C, D and E, and those according to the additional requirements for the UNWE according to the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Art. 2b, par. 5) and the Regulations for its implementation (Art. 1a, par. 2-3), i.e. groups G, Z, I, K - or a total of 1878 points.

4. Assessment of teaching and learning activities for each candidate separately

Assoc. Prof. Dr. Hristian Atanasov is an established lecturer. His total workload for the period from the academic year 2010/11 to 2023/24 is 4773 teaching hours, equivalent to tutorials. His workload at the University of National and World Economy (UNWE) as a part-time lecturer in "Economic History" in the Department of "Political Economy" for the same period is 918 teaching hours, equivalent to tutorials, and that at the University of Library Science and Information Technologies - lectures and tutorials - 3855 teaching hours, equivalent to tutorials. Dr. Hristian Atanasov enjoys high authority in the professional field in which he works and teaches, and is fully prepared and meets the requirements for the academic position of "associate professor" under the announced competition.

5. Brief description of the presented scientific works/publications

After the successful defense of his doctoral dissertation in 2007, Dr. Hristian Atanasov directed his research efforts and interests to various problems of economic history from the end of the 17th to the 1920s: credit, the state and development of guilds and trade, demographic problems. Some of his publications are devoted to the socio-economic history of the Bulgarian lands in the 18th and 19th centuries (No. 1, 2, 4, 5 of the list of publications). The author introduces various new archival documents into scientific circulation - about the "orphan treasury" (No. 6, 21, 29 of the list of publications), about the purchase of Ottoman government securities in the 1870s (No. 12 of the list of publications), a financial analysis of the Ottoman constitution of 1876 is proposed. The method of pricing the so-called. regulated or controlled by the state prices, which is important for gaining an idea of the economic situation during the period and the state policy in this direction (No. 19 of the list of publications).

Several publications, some of which are cited in Bulgarian and foreign historiography, are related to the initial accumulation of capital in the Bulgarian lands, the method of price formation, credit institutions in the Bulgarian lands during the Revival (No. 1, 2, 5, 6, 7, 9, 20, 22, 24, 29 and 35 of the list of publications).

In the field of local lore and regional history, the author has published a large number of tax, demographic and economic data for Bulgarian settlements in the 18th and 19th centuries - for Vidin, Lozengrad, Lovech, Kazanlak, etc. (No. 1, 2, 25, 28,

30, 31, 32, 33 and 35 of the list of publications). The names of settlements in Vidin and in some parts of Western Serbia have been clarified and their ethnicity has been studied (No. 2 of the list of publications). The names of 218 settlements in Northwestern Bulgaria and Western Serbia have been deciphered and most of them have been localized. The names of a significant number of Jews who inhabited Vidin in the 1820s have been specified.

In the field of archival and documentary studies, Assoc. Prof. Dr. Hristian Atanasov has published documentary corpora with Ottoman sources for Bulgarian history in the 18th and 19th centuries. The Bulgarian ethnic character of large parts of Eastern Serbia, whose population in the 18th century was part of the Bulgarian ethnic group, is presented in an argumentative manner (No. 2 of the list of publications). The data from the two published Ottoman jizya registers have been introduced into scientific circulation and have been evaluated by Bulgarian and foreign specialists in onomastics, documentary studies and local history. Significant information on prices, coins, measures and weights, which are directly related to Bulgarian history in the 17th, 18th and 19th centuries, has been included in scientific use (No. 3, 19 and 20 of the list of publications). The benefits of digitizing archival materials, the use of artificial intelligence and various internet portals for archival information are presented (No. 14, 15, 16, 17 and 18 of the list of publications).

Hr. Atanasov also participated in the competition with the monograph “Development of agricultural lending in the Danube Vilayet: “Common-Use” Banks in the 1960s and 1970s. Second edition. Sofia: “Faber”, 2024, 252 p., ISBN 978-619-00-1779-0”. It examines the formation, development and main activities of the first state Ottoman credit institute in the Balkans – the so-called “common-use” banks. The capitals of these institutions, the loans and the Bulgarian participation in them are examined in detail. A complete list of the persons who participated in the administration and activities of these institutions – Bulgarians and Turks – is presented. The monographic work is based on a significant number of published and unpublished Ottoman documents, as well as materials from the periodical press and memories of contemporaries. The monograph includes an introduction, three chapters and a conclusion. The first chapter presents the main features of the Ottoman economy and in particular agriculture. Special attention is paid to credit and credit institutions in the Ottoman Empire. This chapter provides a more general description – administrative, demographic and economic – of the Danube Vilayet. The second chapter is devoted to the establishment, functioning and capital of the “common good” banks, their management and administration. The third part of the study is devoted to the Dobrich bank and the loans of the residents in two of the settlements in the Dobrich kaza. Here, the data are extracted either from previously unpublished documents or from statistically processed published sources. The study ends with a conclusion, appendix, photographic material of the documents used and a bibliography. The monograph focuses solely on the “common good” banks opened in the Danube Vilayet. It is known that similar credit institutions were also

established in the Edirne Vilayet and in other places of the Ottoman state. However, they have not been considered, as the goal is to make a detailed development for a smaller area.

6. Synthesized assessment of the main scientific and applied scientific contributions of the candidates

The critical review of the publications with which Hr. Atanasov participated in the competition for associate professor shows that he has significant contributions in the above-mentioned scientific and applied scientific fields, a significant part of which have been recognized and cited by other scientists and researchers.

7. Main critical notes and recommendations to each candidate separately

My main recommendation to the participant in the competition for associate professor Dr. Hristian Atanasov is to continue his research work, as well as the publication and popularization of little-known and unknown historical sources for Bulgarian history in the 18th and 19th centuries.

8. Conclusion

Taking into account the materials submitted by the participant in the competition, as well as the high assessment of his research and teaching work, I believe that Dr. Hristian Atanasov meets the regulatory provisions of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the regulations for its implementation, as well as the internal regulatory framework of the UNWE regarding the requirements for acquiring the academic position of "associate professor". I confidently give a positive assessment to the candidate and recommend to the esteemed members of the scientific jury to support the election of Dr. Hristian Atanasov as associate professor in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Economic History" at the UNWE.

06/12/2024

V. Tarnovo

Signature:.....

(Prof. Petko St. Petkov Ph.D.)